समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সপ্তম শ্ৰেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ৫

ৰেখা আৰু কোণ

অংশ – ৭

অনুশীলনী – ৫.২

ওজশ্ৰী শইকীয়া

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ চিত্ৰবোৰত l আৰু m দুডাল ৰেখা আৰু n এডাল ছেদক। কোনযোৰ ৰেখা পৰস্পৰ সমান্তৰাল।

123
57
180

a.

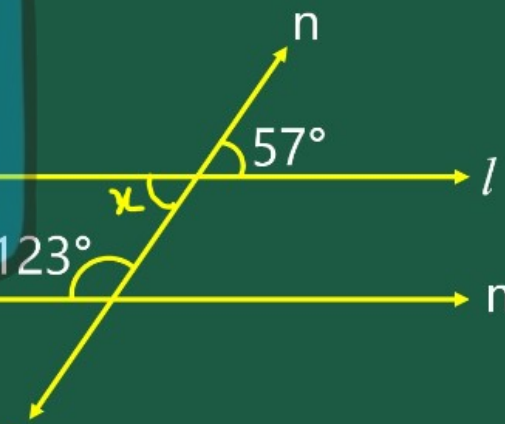

সমাধান,
যিহেতু, $x = 57^\circ$
(বিপ্ৰতীপ কোণ)
লিখা, $123^\circ + 57^\circ = 180^\circ$
∴ আমি পালো যে (হৰ) n ৰ একেফালে থকা অন্তঃকোণৰ

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সমষ্টি 180°

$\therefore$ l আৰু m দুডাল সমান্তৰাল হ'ব।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ চিত্ৰবোৰত l আৰু m দুডাল ৰেখা আৰু n এডাল ছেদক। কোনযোৰ ৰেখা পৰস্পৰ সমান্তৰাল।

b.

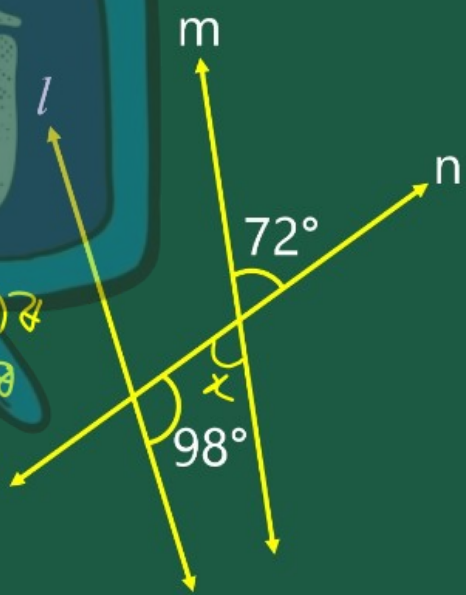

98
72
170

সমাধান,

$x = 72°$

[বিপ্ৰতীপ কোণ]

এতিয়া, $98° + 72°$

$= 170°$

∴ আমি পালো যে m ছেদকৰ লগে লগে যোৱা অন্তঃকোণ দুটি 180° নহয়।

∴ l আৰু m ৰেখা দুডাল সমান্তৰাল নহয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ চিত্ৰবোৰত l আৰু m দুডাল ৰেখা আৰু n এডাল ছেদক। কোনযোৰ ৰেখা পৰস্পৰ সমান্তৰাল।

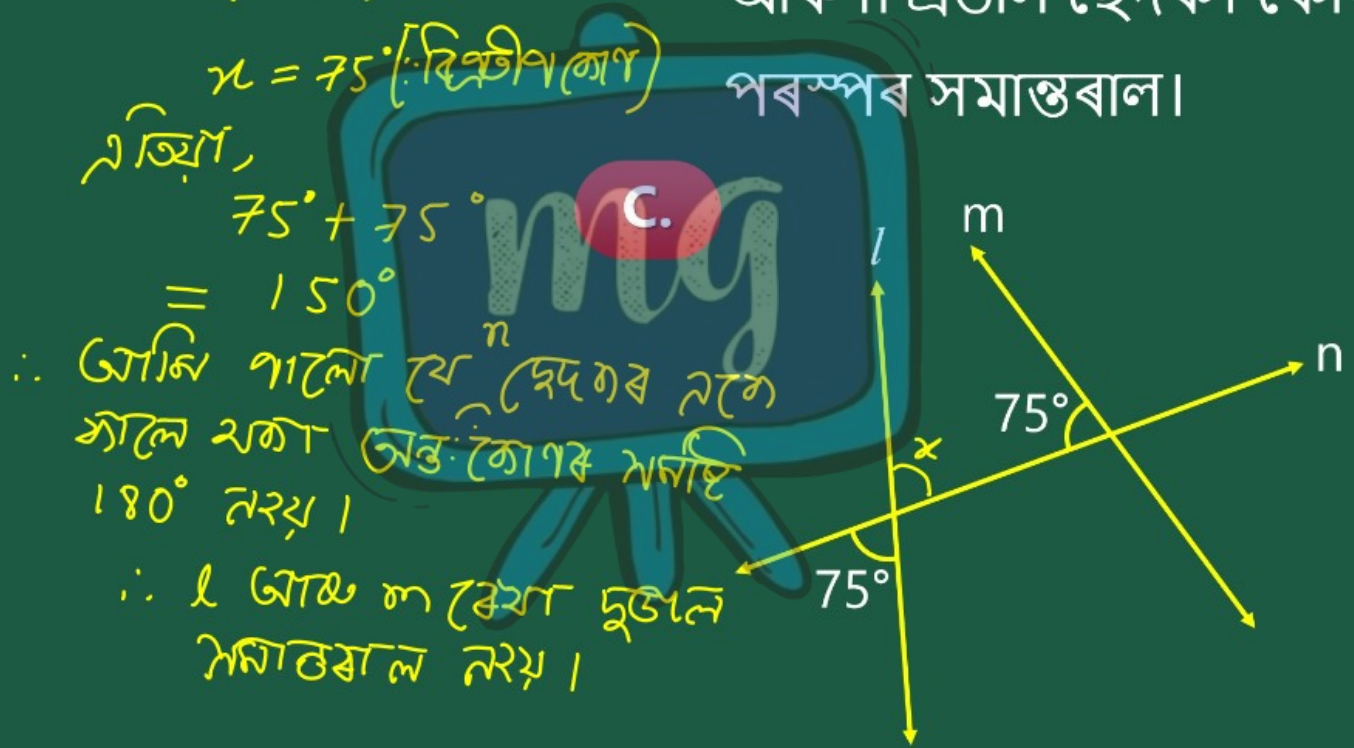

সমাধান,

$x = 75°$ (∵ বিপ্ৰতীপ কোণ)

এতিয়া,

$75° + 75°$

$= 150°$

∴ আমি পালো যে n ছেদকৰ একে পালে হোৱা অন্তঃকোণৰ সমষ্টি 180° নহয়।

∴ l আৰু m ৰেখা দুডাল সমান্তৰাল নহয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ চিত্ৰবোৰত l আৰু m দুডাল ৰেখা আৰু n এডাল ছেদক। কোনযোৰ ৰেখা পৰস্পৰ সমান্তৰাল।

d.

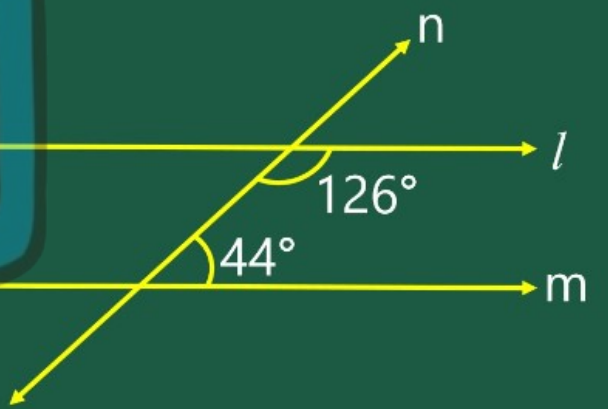

সমাধান:

126
44
170

ইয়াত
$44° + 126°$
$= 170°$
∴ আমি পালো যে
n ছেদকৰ একেফালে থকা
অন্তঃকোণৰ সমষ্টি $180°$
নহয়।
∴ l আৰু m সমান্তৰাল নহয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. প্ৰদত্ত চিত্ৰৰ পৰা x ৰ মাপ নিৰ্ণয় কৰা।

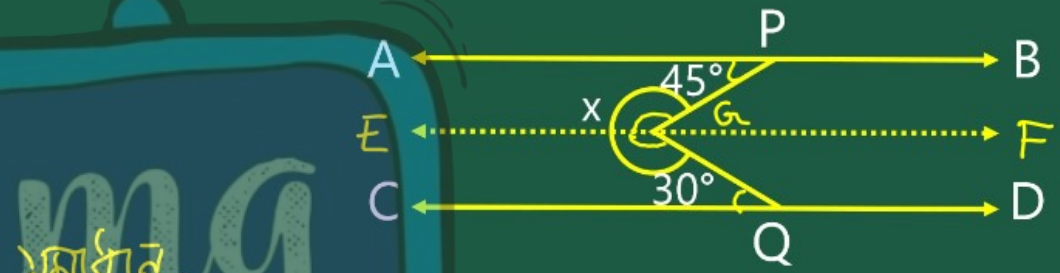

সমাধান,

$AB \parallel CD$, PG ছেদক

$\therefore \angle APG + \angle EGP = 180^\circ$ [ছেদকৰ একেফালে যোগজ কোণ সমষ্টি 180°]

$\Rightarrow 45^\circ + \angle EGP = 180^\circ$

$\Rightarrow \angle EGP = 180^\circ - 45^\circ$

$\therefore \angle EGP = 135^\circ$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

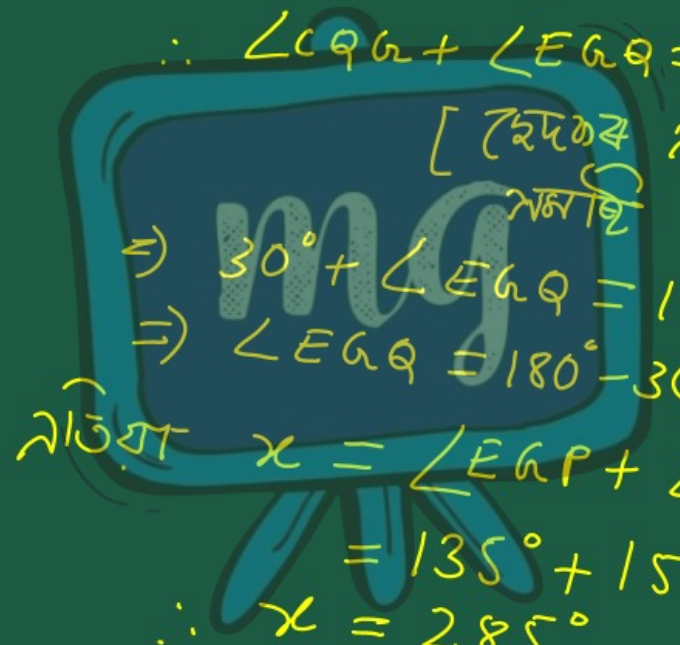

দেওয়া, $AB \parallel CD$, GQ ছেদক

$\therefore \angle CQG + \angle EGQ = 180^\circ$

[ছেদকের একই পার্শ্বে যথা অন্তঃকোণদ্বয় সমষ্টি 180°]

$\Rightarrow 30^\circ + \angle EGQ = 180^\circ$

$\Rightarrow \angle EGQ = 180^\circ - 30^\circ = 150^\circ$

আবার $x = \angle EGP + \angle EGQ$

$= 135^\circ + 150^\circ$

$\therefore x = 285^\circ$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

4. চিত্রত $l \parallel m$, t ছেদক। x ৰ মান নির্ণয় কৰা।

a.

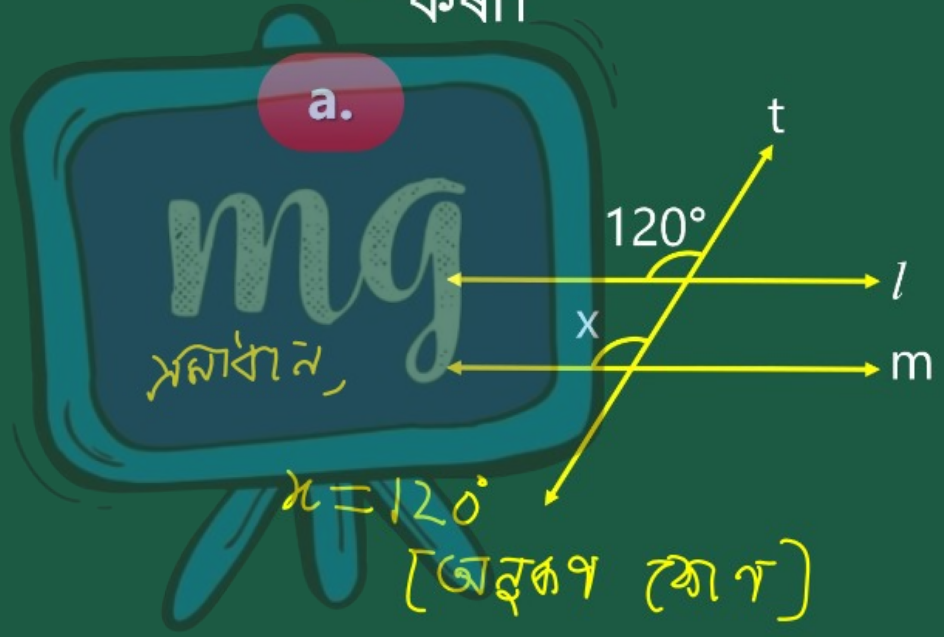

mg

সমাধান,

$x = 120°$

[অনুৰূপ কোণ]

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

4. চিত্ৰত $l \parallel m$, t ছেদক। x ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

b.

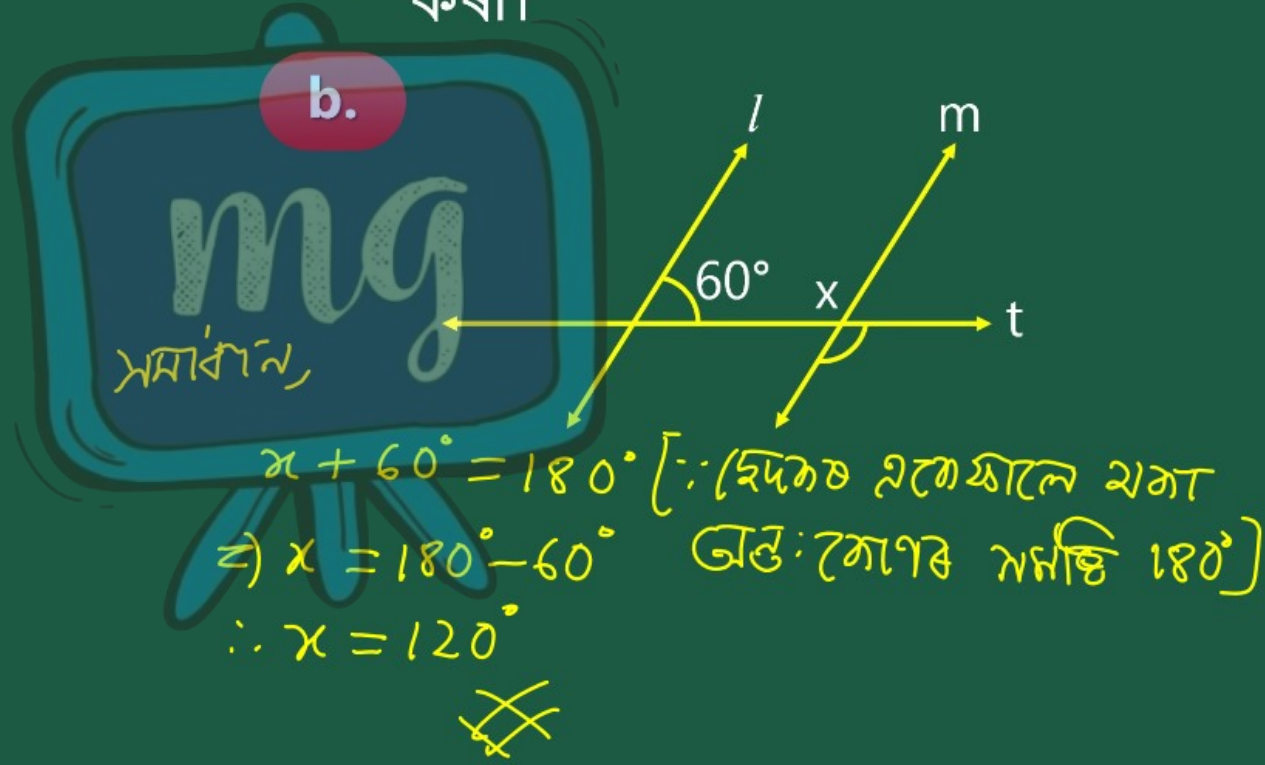

সমাধান,

$x + 60^\circ = 180^\circ$ [∵ছেদকৰ একেফালে থকা অন্তঃকোণৰ সমষ্টি 180°]

বা) $x = 180^\circ - 60^\circ$

$\therefore x = 120^\circ$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

4. চিত্রত $l \parallel m$, t ছেদক। x ৰ মান নির্ণয় কৰা।

c.

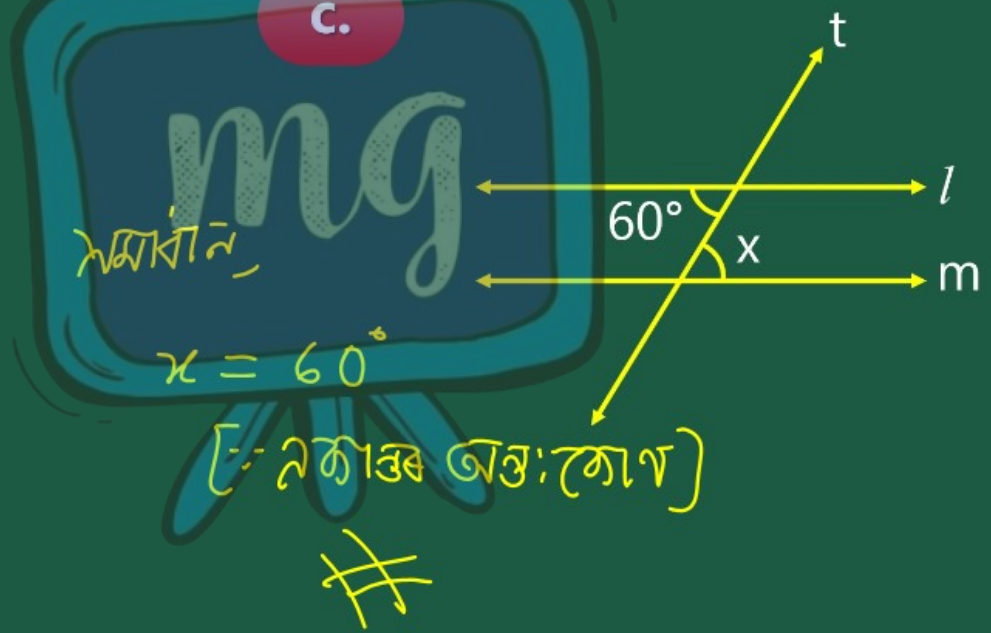

সমাধান,

$x = 60^\circ$

[∵ একান্তৰ অন্তঃকোণ]